

REKENEN 3F

DAG 1: TWEE DOMEINEN

DAG 2: TWEE DOMEINEN

DAG 3: EXAMENTRAINING

**DAG 4: EXAMENTRAINING EN
AFRONDING**

Programma:

- Voorstellen
- 13.30 uur – 16.15 uur
- Pauze: 15 minuten
- Theorie dag 1: Domein Getallen
Domein Verhoudingen
- Theorie dag 2: Meten en Meetkunde
Verbanden
- BEELDSCHERMEXAMEN: Datum: ..... van 9-11 uur
- Hulpmiddelen: digitale rekenmachine, kladpapier, pen
- Digitale hulpmiddelen: licentie “Rekenen op niveau” van Edu Actief
- Werkwijze: Eerst instructie; daarna zelf aan de slag

Domein GETALLEN

- Wakker schudden: Rekenen bestaat uit afspraken maken
- Bij het vragen naar de leeftijd geeft elke deelnemer een afgerond getal op, terwijl niemand die dag jarig is
- HOE MOETEN WE VAN DE ONVOLDOENDE AFKOMEN?
- Standaardbewerkingen: met/zonder rekenmachine
- Uitkomsten schatten
- De betekenis van getallen/getal uitspreken:
Voorbeeld: 1.234.567.890
- Afronden: één of meer decimalen

OPTELLEN

- STRATEGIE:
  - Eerst de duizendtallen
  - Dan de honderdtallen
  - Vervolgens de tientallen en eenheden
  - Bij een kommagetal: achter de , de getallen even lang maken = komma's onder elkaar zetten
- Voorbeeld: Zie digitaal bestand

AFTREKKEN

- Je leent “1” bij een grotere waarde
- Strategie: doortelmethode:
- Rond getal kiezen en daarna uitkomst aanpassen

Voorbeeld: Zie digitaal bestand

VERMENIGVULDIGEN

- Herhaald optellen
- $0 \times \text{elk getal} = 0$
- Totaal aantal komma 's bij de te vermenigvuldigen getallen = totaal aantal cijfers achter de komma bij het totaal
- Voorbeeld: Zie digitaal bestand
- OEFENING: Tafeltjes van 1 t/m 10

DELEN

- Is het omgekeerde van vermenigvuldigen
- Methodes: Staartdeling
                      Haakmethode
                      Hapmethode

MACHTSVERHEFFEN

- Herhaald vermenigvuldigen
- $4^3 = 4 \times 4 \times 4 = 64$
- 4 is het grondtal
- 3 is de exponent
- $5^0 = 1$
- $0^3 = 0$
- Op de rekenmachine: $2^5 = 32$

WORTELTREKKEN

- Het omgekeerde van machtsverheffen
(= kwadrateren)
- $\sqrt{4} = 2$, want $2 \times 2 = 4$
- enz. tot en met $\sqrt{121} = 11$, want $11 \times 11 = 121$

VOLGORDE VAN BEWERKINGEN

- Eerst haakjes wegwerken
- Daarna vermenigvuldigen en delen (van links naar rechts werken)
- Tenslotte optellen en aftrekken

STRATEGIËN

- **OMKEREN:** $5 + 28 = 28 + 5 = 33$
- **VERANDEREN:** $27 + 18 = 30 + 15 = 45$
- **RIJGEN:** $635 + 237 = 635 + 200 + 30 + 7 = 872$
- **SCHAKELEN:** $24 + 6 + 14 = 24 + 20 = 44$ of
 $30 + 14 = 44$

REKENEN MET NEGATIEVE GETALLEN

- **METHODE:** Thermometermethode
Rood staan op de betaalrekening

gebruiken bij optellen en aftrekken

- **ONTHOUDEN:** bij vermenigvuldigen

- $+ \times + = +$

- $+ \times - = -$

- $- \times + = -$

- $- \times - = +$

VERVOLG NEGATIEVE GETALLEN

ONTHOUDEN: bij delen

■ $+:+=+$

■ $+:=-$

■ $-:+=-$

■ $-:-=+$

TEKENS

- $<$ = kleiner dan
- $>$ = groter dan
- $\leq$ = kleiner of gelijk aan
- $\geq$ = groter of gelijk aan

AFRONDEN

- Hangt samen met de gewenste nauwkeurigheid
- 4,0 is nauwkeuriger dan 4
- Het **eerste** getal **na** het getal waarop afgerond moet worden is bepalend voor de uitkomst
- Is dit getal ≥ 5 , dan wordt het laatste cijfer achter de komma met + 1 verhoogd
- Voorbeeld: € 23,458 wordt € 23,46
                              € 46,123 wordt € 46,12
- Afronden op een geheel getal, op 5 cent nauwkeurig

AFRONDING

- LIJST MET VERSTREKTE LICENTIES
- INLOGGEN
- WERKWIJZE

DOMEIN VERHOUDINGEN

- Procent = percentage = deel van 100
- “van” voor begrip wil zeggen dat “het begrip” 100% is
- Eerst 1% uitrekenen
- Dan het gevraagde percentage uitrekenen
- Voorbeeld: 3% van € 210,00

VERHOUDING

- $5\% = 5/100 = 0,05 = 5 \text{ van de } 100 = 1/20 \text{ deel} =$
- $1 \text{ van de } 20 = (1 : 19)$

- De prijs exclusief BTW = 100%
- De prijs inclusief BTW = 106% of 121%

PROMILLE

- Extra:
- PROMILLE = PROMILLAGE = DEEL VAN 1.000
- VOORBEELD: 15‰ van 30.000 = $15/1000 \times 30.000$
Eerst 1‰ uitrekenen.
Dan het gevraagde promillage
- Komt voor bij het berekenen van de premie bij verzekeringen

VERHOUDINGEN

- De som van de verhoudingen = het totaalbedrag
- Voorbeeld: $A : B : C = 1 : 2 : 3$ (verdeelsleutel)
- Totaal = $(1) + (2) + (3) = (6) = \text{€ } 600,00$

BREUKEN

- Uitkomsten schatten bij % en ‰ door gebruik te maken van bekende breuken:
- $10\% = 10/100 = 0,1 = 1/10$ deel
- $5\% = 1/20$
- $12,5\% = 1/8$
- $20\% = 1/5$
- $25\% = 1/4$
- $33\frac{1}{3}\% = 1/3$
- $40\% = 2/5$
- $50\% = 1/2$
- $66\frac{2}{3}\% = 2/3$

VERVOLG BREUKEN

- $13/25$
- 13 is de teller
- 25 is de noemer

- Breuken altijd vereenvoudigen
- Voorbeeld: $16/42 = 8/21$

- Deelbaarheidsweetjes: zie stencil

BEWERKINGEN MET BREUKEN

- Bij optellen en aftrekken: de noemers gelijknamig maken
De uitkomst **altijd** vereenvoudigen
- Bij vermenigvuldigen: de tellers met elkaar vermenigvuldigen
Daarna de noemers met elkaar vermenigvuldigen
- Bij delen: de tweede breuk omdraaien en vervolgens de breuken met elkaar vermenigvuldigen
- Bijvoorbeeld: $5/7 : 2/3 = 5/7 \times 3/2 = 15/14 = 1 \frac{1}{14}$

DECIMALE EN GEWONE BREUKEN

- Breuken met een noemer van 10, 100, 1.000
- $\frac{1}{4} = \frac{25}{100} = 0,25$
- $\frac{3}{200} = 3 : 200 = 0,015$

RENTEBEREKENINGEN

- 1 jaar = 4 kwartalen = 12 maanden = 360 dagen
- Bij delen van een maand wordt de eerste dag WEL meegeteld
- De laatste dag wordt NIET meegeteld
- Aan de slag